Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 212. **Luni în 25 Septembre (7 Octombre.)**

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — **Numeri singuratici 5 cr.** — **Tacsa de inserţiuni:** 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.
Toate abonamentele şi tacsele se plătesc în Timişoara.

Redactor responsabil: **Adrian P. Deseanu.**

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Scrisori din Viena.

—, 4 Octobre n.

(Noul cabinet.) Întrarea în oficiu a noului ministeriu preocupă atenţiunea publicului nu numai în Austria ci şi în Ungaria. Pre când dincoace de Leitha, un guvern puternic pre cum contele *Badeni* îl anunţă a fi, este din multe părţi dorit, ba arătat ca necesar, pre atunci din colo de Leitha, concentrarea tuturor puterilor politice din Reichsrath pentru resolvarea favorabilă a transacţiunei economice, nu este privită cu bucurie. În independenţa politică a ministeriului de către toate partidele parlamentare, o independenţă pe care contele *Badeni* şi-a ştint sĕ şi-o păstreze încă înainte de întrarea sa în oficiu, vede „P. Ll.“ cea mai tare parte a lui, pre când „N. Fr. Presse“ îl face atent, ca nu cumva sĕ se repeţiască practica guvernului *Taaffe*, şi cere formarea unei majorităţi puternice din partidele moderate, fără ca acestea, cari în coaliţiune au lucrat cu atâta succes, sĕ resigneze la libertatea lor de acţiune. Înainte de toate deputaţii stângei unite îşi accentuează intenţiunea lor de a-şi asigură libertatea în faţa noului guvern. Organul conservativilor se arată foarte amicabil faţă de cunoscutul aristocrat catolic-polon (Badeni), căruia compatrioţii sĕi poloni, cari la denumirea lui de ministru-president i-au făcut mari ovaţiuni, îi vor dá şi spriginul lor puternic. La o parte stau cehii tineri şi antisemiţii, convinşi fiind, că contele Badeni nu-şi va jertfi de dragul lor relaţiunea sa bună faţă cu cel mai puternic partid parlamentar, cu liberalii. Partidul independist din Ungaria prevede deja alianţa tuturor fracţiunilor parlamentare din Austria spre a combate aspiraţiunile maghiare.

„*Egyetértés*“ provoacă pe toţi patrioţii maghiari la luptă în contra politicei de esploatare a *Vienei,* în care politică contele Badeni ar avĕ la dispoşiţia sa toate partidele şi naţionalităţile din Austria.

(Aprobarea lui Lueger de primariu.) Ca prima probă a noului guvern este considerată confirmarea sau neconfirmarea lui *Lueger* de primariu al oraşului, fiind-că acuma dispune de cele două terţialităţi recerute. O denegare a confirmărei, după cum aceasta este dorită din partea liberalilor, ar fi esploatată din partea antisemiţilor şi a naţionalilor germani în contra guvernului ca o considerare dejositoare a dorinţelor maghiare, din contră confirmarea ar vătĕmă foarte mult pe liberali. De fapt contele Badeni pe lângă încheierea transacţiunei voeşte sĕ esecute şi reforma electorală, pentru de a învinge greutăţile ce i-se pun în contra, întrĕ cari pretinderea sufragiului universal general cerut din partea social-democraţilor şi a cehilor tineri, ar trebui sĕ useze de abundanţa de încredere a coroanei, cu care de altcum este întimpinat la tot pasul.

(Greutăţi.) Şi colegii sĕi din ministeriu au sĕ se lupte cu multe antipatii şi cu o mare neîncredere ce li-se arată; mai ales baronul de *Gautsch,* care ca ministru de culte şi instrucţiune a stat 12 ani alăturea cu *Taaffe,* şi atât din partea conservativilor, cât şi din a liberalilor a fost deja espus la aspre atacuri. Multe griji inspiră guvernului şi contele *Bilinski,* care întimpină greutăţi ca ministru de finanţe, de şi s'a dovedit un parlamentarist iscusit şi un harnic financiar. Teama de „gospodăria polonă“ (polnische Wirthschaft) i-a cuprins pe toţi austriacii încă de pe timpul lui *Dunajevski,* şi nici acuma nu i-a mai părăsit. Clericalismul contelui *Ledebur* genează mult pe liberali, de şi în calitate de ministru al agriculturei puţin s'ar putĕ validitá ca atare.

De la ministrul comerciului, baronul Glanz, nu se aşteaptă o energie îndestulitoare pentru a se opune aspiraţiunilor maghiare în cestiunea transacţiunei economice. Mai multă aprobare va fi căştigat de sigur denumirea contelui de *Gleispach* de ministru al justiţiei.

———

Austro-Ungaria.

Sêrbii s'au împăcat. „*Tribuna*“ primeşte din Budapesta următoarea telegramă:

„Anunţ veste îmbucurătoare: Sêrbii au renunţat la interese separate de partid, unindu-se într'un singur partid naţional. „Zastava“ anunţă adi renunţarea la serviciul partidului radical, „Branik“ anunţă, că începênd cu viitoriul numĕr, nu va mai fi în serviciul liberalilor, ci ambele împreună vor servi partidul naţional unificat pe basa programului congresului naţionalităţilor.“

Noi nu putem de cât sĕ felicităm pe fraţii sêrbi. Lucru cuminte au sĕvêrşit.

Dieta de la Budapesta.

Camera deputaţilor.

— Şedinţa de la 5 Octobre n. —

Şedinţa se deschide de presidentul Szilágyi la 12 oare. După raportul referentului *Thoroczkay* Miklós despre projectul asupra oprelei de a falsificá productul, se dă ascultare interpelaţiunilor nu mai puţine de opt.

Prima interpelaţiune a fost a deputatului *Endrey* Gyula, prin care acesta întreabă pe ministrul de interne, că pe ce basă a nimicit conclusul oraşului Hódmezővásárhely pentru primirea solemnă a lui Kossuth Ferencz.

Madarász József interpelează pe ministrul de culte şi instrucţiune publică în causa eliminărei elevilor ne-catolici din şcoala de la Micola (comitatul Sătmar.)

Vester Imre interpelează pe ministrul de interne în cestiunea lacului şi a ochiului de mare dintrĕ Ungaria şi Galiţia.

Bujanovich Sándor interpelează pe ministrul de justiţie în cestiunea organisărei raporturilor de jelerie.

Holló Lajos interpelează pe ministrul de interne pentru iregularităţile comise din incidentul compunerei comisiunei comitatense administrative din Neográd.

Şerban Nicolae interpelează pe ministrul de finanţe în cestiunea regaliilor din comitatul Făgăraşului.

Drakulics Pál cere desluşire de la ministrul-president asupra dreptului de vîndare a realităţilor aparţinĕtoare mănăstirei Beocin.

Visontai Soma cere deslușire de la guvern în causa împrumutului de 20 milioane dat de guvern băncilor.

După raportul referentului Neményi despre projectul unui fond pentru ameliorarea prăsirei de vite, şedinţa se închide.

Foişoara „Dreptăţii.“

După 15 ani.

Cu faţa palidă şi slăbită, cu ochii adânc căduţi în orbite, păreá numai o umbră. Frumseţa şi graţia de odinioară o înlocuiau conturele morţii.

În chinuri grele se sbuciumá pe patul durerilor. Ear' chipul ei, mişcările nervoase, erau espresiunea unui ce ascuns, ce o nelinişteá şi-i lungiá agonia. Adese-ori lăsá sĕ-i lunece privirea peste vre-un object şi stá aşa, privind într'un loc mult, mult . . . apoi trĕsăriá; i-se păreá că vede ceva . . . aproape, tot mai aproape . . . ceva iubit şi scump . . . şi-şi întindeá slăbitele mâni ca şi cum ar vrĕ sĕ strîngă ceva la sinul ei, dar' ostenite cădeau eară în jos. Atunci apoi se întorceá spre dreapta.

Lângă pat şedeá unica ei copilă: întreagă mângăerea şi comoara ei. Tristă şi abătută se uitá biata copilă la suferinţele mamei sale. Nurii ei erau vestejiţi de multele veghieri, ear' durerile mamei sale o făcură melancolică, tăcută.

Aşa stá ea dile întregi lângă patul mamei suferinde.

Ear' când ochii mamei întâlniau pe ai fetei sale, tresăriá, căci ei oglindau lucirea tainică a celor ochi frumoşi şi plini de foc, pe cari odată atâta i-a fost iubit şi desmerdat. Ea trĕsăriá — şi sub vraja dulcilor amintiri în mintea ei, încet cu încetul se închiegá un chip iubit şi frumos . . . erá chipul lui.

Cincisprĕdece ani au trecut de când nu-l mai vĕduse. Erá frumos şi bun. Dar' adese se lăsá condus de patimi, şi apoi în acestea momente se făceá un adevĕrat tiran. Nimic nu erá bine. Înjurá tot, şi nu mai cunoşteá nici pe scumpa şi desmerdata lui Neli, ci chiar şi ei îi aplicá — lovituri. Aşa ţinù asta mai mult timp . . . Apoi se despărţiră. — — —

Şi ea îl iubiá încă! Îl iubiá cu aceeaşi frăgedime şi gingăşiă ca şi înainte . . . poate chiar mai mult.

Şi acum pe patul ultimelor ei sbuciumări, chipul lui o nelinişteá; voiá sĕ-l mai vadă încă odată înainte de a murí, sĕ-i spună încă un ultim cuvênt — ear' el nu veniá.

I-se păreá că vede sburând spiritul morţii — pe acolo — pe lângă părete — şi 'i audiá fâlfâirea aripilor ce se loviau de olaltă. Păreá că o chiamă surîdênd, intindêndu-i o floare, curată şi albă — de liliă — şi se cutrĕmurá.

Orologiul din odaia de alături bătù şease; loviturile lui sunau lugubru — pline de misteriu!

Dar' clipele veniau — şi treceau!

Obosit de drumul dilei, soarele coborî muchea dealului.

În chiliă erá tăcere — tăcere adâncă. Din când în când un suspin lung şi nădușit eşiá din sinul copilei — păreá că i-se rumpe inima — apoi erá eară linişte.

La uşă sună o bătaiă uşoară. — Nici un rĕspuns.

Lovitura sună a doua-oară. — Nime nu audì.

Atunci se deschise uşa.

Un bărbat înalt şi bine făcut întrà. Ochii lui strălucitori esprimau bunătate. Pĕrul puţin cărunt — înainte de vreme — arĕtau suferinţele petrecute. Ear' barba scurtă şi argintită dá chipului — frumos — o înfăţoşare a blândeţei. Fără sgomot închise uşa, apoi se uită cu atenţiune prin odaiă: erá puţin cam întunerec.

El se apropiá cu paşi nesiguri de patul morboasei; o trăsărire uşoară 'l cuprinse. Cine ar fi recunoscut în această figură pe frumoasa şi buna lui Neli, şi totuşi erá ea. Graţiile trecură — numai lucirea ochilor erá aceeaşi.

Un moment a stat el aşa, înmărmurit, apoi se plecă încet spre patul bolnavei. Îi prinse mâna — aceea erá rece.

Ea clipì uşor din ochi şi par'că voiá sĕ zimbiască.

„Neli“ — şoptì el.

Ea tăceá.

„Neli, nu mĕ cunoşti?“

„Te cunosc, Oscar“ dise ea încet, strîngêndu-l uşor de mână.

Ochii ei luceau mai cu foc. Întreg trecutul ei — asemenea unui caleidoscop al suferinţelor — se străcură rĕnd pe rĕnd prin creerii ei, apoi dispărù repede. Bucuria revederii sterse toate suvenirile triste, alungă ori-ce

Din municipii.

Congregaţiunea de toamnă a comitatului *Caraş-Severin*, după cum am anunţat dejá, e convocată pe 11 Octobre st. n. şi ḑilele următoare la *Lugoş*. Ordinea de ḑí, publicată în foaia oficioasă a comitatului, are nu mai puţin de cât 107 puncte. Între aceasta ni-se par *interesante* următoarele (1) Arunc de dare nouă de 1% pentru acoperirea speselor de *milleniu* şi altor lipse. (9) Arunc de ½% pentru fondul comitatens destinat îngrijirei morboşilor. (11) Ajutoriu industrieşilor la *milleniu* (pentru a participá la esposiţie) (12.) *Propunerea vicecomitelui în causa casei române de la esposiţia millenară.* (23) Monografia comitatului pentru *milleniu*, şi altele.

Atragem atenţiunea membrilor români la punctele acestea şi sperăm, că bărbaţii competenţi ai nostri vor precisá ţinuta Românilor faţă de milleniu şi tot ce aparţine lui.

Străinătate.

Agitaţiune pe insula Creta. (Paris, 5 Octobre.) Agenţei Havas i-se raportează din Athena, că pe insula Creta agitaţiunea ia mari dimensiuni. Se vorbeşte, că cretenii au înaintat representanţilor puterilor esterne un memorand, în care-şi decscriu situaţiunea şi cer punerea de nou în vigoare a convenţiunei de la Aleppo.

Amânarea şedinţelor parlamentare în Anglia. (Londra, 5 Octobre.) Comunicate oficioase aduc ştirea, că şedinţele parlamentare s'au amânat până la 25 Decembre.

Rege acusat cu defraudaţiune. (Berlin, 5 Octobre.) Lui „Voss. Ztg." i-se raportează din *Canada* următoriul cas sensaţional: Ḑiariul francez *Le Monde*, care apare în Montreal, acusă pe regele Belgiei că a defraudat colosala avere a surorei sale, împĕrăteasa Charlotte. Consulul belgian din Ottava a provocat redacţiunea lui *Le Monde* sĕ-şi retragă calumnia, căci altcum va fi silit sĕ recurgă la procedura penală. Ḑiariul berlinez mai adaugă de la sine, că câteva ḑiare parisiane deja de luni de ḑile rĕspândesc faima, ca regele Leopold a defraudat averea nefericitei sale surori şi a vĕrsat'o în întreprinderea-Congo.

Macĕlurile din Constantinopol. (Constantinopol, 5 Octobre.) Conform informaţiunilor demne de încrederea măcelurile de Marţi noaptea sĕvĕrşite în suburbiul *Kassum paşa* locuit de armeni, au luat cu mult mai mari dimensiuni, de cum se credeá la început. Numĕrul armenilor căḑuţi jertfă acestor măceluri se urcă preste o sută. — Poporaţiunea turcă face responsabil pentru acestea pe patriarchul armean şi încă vre-o câţiva dignitari armeni.

Conferinţa de eri a consulilor a trimis dragomanii consulatelor la Poarta, unde au provocat pe ministerul de esterne *sĕ pună capĕt esceselor* şi sĕ restitue siguranţa publică. Mai ales pe aceea a pus pond provocarea, ca ministrul de esterne sĕ iee dispositiunile de lipsă pentru siguranţa sudiţilor esterni. Şi consulul statelor unite a întrevenit în interesul siguranţei misionarilor americani.

Corespondentul din Constantinopol al lui *Politische Correspondenz* constată pe basa intuiţiunei proprie, cinci casuri, în cari poporaţiunea turcă s'a năpustit asupra armenilor escortaţi de poliţişti şi gendarmi, şi a lovit pe mulţi din ei cu ciomaguri şi cu petri aşa de puternic, în cât au murit îndată, şi morţi au fost duşi de poliţişti în închisoare. Constată de altcum şí aceea, că poliţiştii au încercat totul, ca sĕ înfrĕneze sĕlbătăcita poporaţiunei turce, dar' n'au isbutit.

Inmediata urmare a esceselor şi a protestului consulilor e, că rusofilul mare-vizir *Said* paşa a fost înlocuit cu anglofilul *Kiamil* paşa.

Călĕtoria profesorului Weigand.

În Moldova-nouă.

— Ce rĕu e situat Bosneagul nostru, — ḑiceam totdeauna cătră popa 'l nost', de câte ori ceteam în „Dreptatea" despre călĕtoria Dlui Weigand.

— La marginea ţerei, ascuns între munţi, încungiurat de comune străine, imposibil, ca savantul profesor sĕ se abată şí pe la noi; — şi ne esprimam reciproc părerea de rĕu, că o sĕ părăsiască cât de curĕnd Banatul, fără ca noi sĕ avem fericirea de a'l cunoaşte.

Şi pare-că dorul acesta a produs o putere magnetică, care l'a atras pe Dl Weigand, sau poate că noi în temerea că nu va vení, ne-am făcut o ideiă mai nefavorabilă despre situaţiunea oraşelului nostru — nu ştiu, destul însĕ, că pe neaşteptate, neavisat, ne surprinse cu presenţa sa. Cu atât mai plăcut am fost atinşi.

Se'nţelege că ne-avĕnd noi cunoştinţă despre sosirea DSale, nici nu l'am putut întimpiná, ci a descălecat la hotel, unde nici nu se aşedase bine, până ce îl şí încungiură o ceată de străini.

„Părince" ḑişe nea Ghiţă, care tocmai întrase la părintele Traian Oprea. „Sĕ faşi binie şi sĕ mergi până la bert, că ce pofceşce un priot străin, şi m'o trimies pă minie, ca sĕ ce chiem".

Plecarăm amêndoi.

În sală la o masă o societate neobicinuit de mare: maghiaronii nostri din loc, şi între ei, ce minune?! popa Golumba de la Bĕrzasca cu soţiă sa; în fruntea mesei un simpatic bărbat străin, la dreapta lui o drăgălaşă damă, careia nu îndrăzneşti a-i ḑice „cocoană" din simplul motiv, că prea arată a „coconiţă": Dl Weigand şi soţia. La stânga lui un bărbăţel cu nişte trăsuri nesuferibile, 'şi băteá gura ne 'ncetat, aşa în cât se puteá observá pe faţa profesorului semnele de disgust, sĕ vi-l recomand: Dl ingineriu Hantos . . . Salutândul noi cu mare bucurie pe savantul profesor, ne aşedarăm la masă şi începurăm a discutá cu Dl Weigand. Ei, dar' credi că poţi ajunge la vorbă de rĕul jidanului. De unde! Ca sĕ aibe onoraţii cetitori o ideiă despre obraznica lui ignoranţă, amintesc, că îndrzănise a afirmá, că dênsul a stat mai mult de 2 ani în Lugoşiu, şi nu stie sĕ fi auḑit o vorbă românească. În Lugoşiu!! auḑi! Î-a reflectat însĕ părintele Oprea, în cât îţi erá milă de bietul jidan, eram cu considerare faţă de distinsa societate — astfel îi dădeam eu dovedi „pipăibile" despre aceea, că în Moldova nouă sunt Români, şi cel puţin aceasta sĕ o ţină minte.

— Dta Dle profesor; de sigur călĕtoreşti din însărcinarea Ligei, în causa minciunilor acestea româneşti? — întreabă jidanul.

— Te provoc sĕ-ţi moderezi espresiunile, când vorbeşti despre cestiunea română, — esclamă păr. Traian, indignat,

— Greşeşti Dle foarte, când te esprimi astfeliu. — luă cuvêntul Dl Weigand, şi silit de împregiurări începù a-şi esprimá părerile despre „minciunile" româneşti, în cât îţi saltá inima de bucuriă.

Dar' pre lângă toate acestea, îmi reservasem dreptul de a'l capacitá pe stimabilul cu alta ocasiune.

El continuă sans gêne:

— Dar' cum, poate şí la Lipsca se interează de limba română?

— Ce credi, Dle! — reflectă profesorul — nu numai în Lipsca, ci în toate oraşele mai de frunte germane, şi preste tot, în toate ţerile culte se studiează limba aceasta, şi încă cu o predilecţie, de-oarece este una dintrĕ cele mai interesante limbi.

— Sigur, că ţi-e cunoscută şí limba maghiară?

— Nu, ḑise Dl Weigand, cunosc peste o duzină de limbi, însĕ cea maghiară nu, n'are nici o valoare, nu ştíu pentru ce aşi studiá-o.

Vĕḑênd părintele Oprea pe Dl profesor astfeliu molestat, îl învită a merge şi a prenoptá la dînsul, ceea ce a şí primit.

Pe cale ne spuse, că şi în Bĕrzava l'a fericit un atare individ, amploiat de pe vapor; într'altele îl rugase, că la cas de va dá ceva publicităţii despre călĕtoria sa prin Ungaria, sĕ nu-i descrie rĕu pe maghiari! „Hm, cu musca pe căciulă!"

— Nu sunt ḑiarist Dle, ci filolog, însĕ dacă mĕ voiu decide sĕ public ceva, apoi te asigur, că la tot casul numai „adevĕrul şi dreptatea mĕ va conduce" rĕspunse Dl profesor.

*

Dl profesor face minuni! Când întrarăm în casa părintelui Oprea ce mare-mi fù mirarea! Pe doamna preoteasă Silvia o lăsaserăm bolnavă a casă, şi acuma ce sĕ vĕḑi! Boala ca 'n palmă. Simplu ştirea despre sosirea oaspeţilor distinşi a făcut'o sĕ-şi uite de morb, ba a însănĕtoşat'o, şi cu înascuta-i afabilitate îşi dĕduse toată silinţa, că timpul cât va petrece în locaşul ei, sĕ le fie cât mai plăcut, a dat curată dovadă despre cunoscuta ospitalitate a românului.

Mâneḑi apoi a cercetat dl profesor şcoala română din loc, apoi biserica unde, a scrutat printrĕ actele şi cărţile vechi bisericeşti, de unde întorcênd apoi la casa parochială a conferat lung timp cu feciori ţĕrani anume veniţi, făcêndu-şi însemnările asupra dialectului bănăţenesc. Şi pe când cestia îi splicau cuvêntul — mi se pare: „pismiet (pegmez, truşcă) — eacă se iveşte a treia-oară un diurnist al „fisolgăbirĕului", sub pretecstul unor afaceri oficioase, ear' pe „fileberul" gendarmilor îa trecut şepte ape plimbându-şe pe lângă casa parochială.

---

gânduri nesenine, şi pradă a morţii cum erá, chipul lui păreá că 'i varsă puteri noue — puteri de vieaţă.

El se uită la această fiinţă perdută, pe care o iubiá şi care 'l iubise atâta — şi simţiá inima strîngêndu-i-se, covêrşindu-l durerea. Se vedeá ursitorul atâtor suferinţe, nefericirea unor fiinţe nevinovate — şi în sufletul sĕu simţiá o remuşcare adâncă.

Trecutul îl mustrá.

„Ertare," murmurá el încet.

Ea-l privì dulce.

„Veḑi, Neli," urmă el „Dumneḑĕu cu lacrĕmile pocăinţei şterge toate greşelile noastre . . . şterge şí tu cu lacrĕmile părerii mele de rĕu trecutul şi amintirea lui. O! dacă ai ştí cât am suferit ţi-ar fi milă de mine. Uită, Neli, uită că ţi-am greşit, fii earăşi buna ca atunci . . . . şi mĕ eartă — — — — — — Mĕ ierţi ?" . . . .

„Te-am ertat de mult!" şoptì ea cu voce slabă.

Două lacrĕmi mari isvorîră din ochii lui: lacrĕmile mângâerii. Se simţiá aşa de uşurat, ca şi când ar fi scuturat de pe inima sa greutatea unui blăstĕm. El se plecă încet şi sărută cu foc recita ei mână. Două lacrĕmi ferbinţi căḑură pe ea — ea trăsărì!

Cincispreḑece ani au trecut de când au fost fericiţi. Cincispreḑece ani de când mai pe urmă a sărutat el această mână — atunci frumoasă, caldă şi moale — şi acum, după cincispreḑece ani de suferinţe lungi, pune — poate cel din urmă sărut, pe aceeaşi mână acum slabită şi rece. — Din nou isvorîră lacrĕmi din genele lui.

Abia puteá suportá duioşia acestui moment.

Ea tăceá. Păreá stăpânită de o nelinişte. Se uită rugătoriu spre el, apoi îşi întoarse faţa spre tinera Olga.

Urmă o tăcere.

„Înţeleg!" ḑise el apoi. „Voiu fí tată şi mamă! Cu iubire de tată o am îmbrăţoşat până acum, cu dragostea mamei voiu duce-o la bine . . . voiu ferici-o . . . da . . . voiu fí tată şi mamă . . . îţi jur!"

Ea zimbì.

Puterile îi erau prea mici, ear' fericirea acestui moment prea mare; bogăţia lui amuţì glasul ei.

„Grăieste, Neli, grăieşte scumpă", şoptì el, vĕḑênd faţa ei ce păliá pe încetul.

Privirea ei erá ficsă.

„Uite Oscar . . . . ce frumos e . . . . cum cade jos . . . . veḑi . . . acolo sus . . . . sus . . . . sboară . . . . se duce . . . . nu'l lăsă . . . Oscar . . . . . Os . . . . .

Acum tăcù.

Ori-ce putere o părăsì. Capul el odihniá pe perina moale! se vedeá ostenită de moarte. Pleoapele 'i lunecară peste frumoasele lumini ce se stîngeau în adâncimile orbitelor. Respirul ei erá tot mai lin, tot mai încet şi mai slab. Colţul gurei 'i trăsări încă odată uşor . . . . . apoi nimic mai mult, nici o mişcare, nici un glas. O rĕceală de ghiaţă o învĕlì . . . . murise!

El stá nemişcat; privirea lui încremenise asupra ei. Aşa stătù el lung, lung de tot. În sfĕrşit rĕceala morţii şi tăcerea îngrozitoare îl cutremură. Voiá sĕ strige, sĕ strige în gura mare, sĕ spună lumii întregi suferinţele lui, jalea lui, sĕ-şi verse amarul sufletului sĕu — dar' nu puteá. Întreg trupul lui erá cuprins de o slăbire ce creşteá, ear' peste peptul lui simţiá cum durerea rĕstoarnă brazde adânci şi largi:

Inima lui sângerá — şi plângeá!

Se ridică încet. — O ameţeală 'i lovì fruntea şi-i înpăinjinì vederea; credeá că o sĕ cadă, dar' sĕ sprigini. De sinul lui se lipiá tot mai tare, tot mai cu căldură, sĕrmana Olga.

Ochii ei nu mai vĕrsau lacrĕmi: isvorul sĕcase, — dar' peptul ei tiner erá sfâşiat de suspine.

Atunci o lumină orbitoare învĕlì totul, un tunet înfricoşat mişcă aerul — totul se cutrĕmură. În feresti loveau stropi mari şi grei de ploaie, asemenea unor degete nevĕḑute de spirite sosite din patria morţilor.

Deşteptat din visările sale, el se uită în jur.

Simţiá o ferbinţeală mare la cap; o vîjăitură lungă 'i loviá auḑul. Vedeá chipuri negre, chipuri urîte, cum se rinjeau spre el, cum se prindeau de mână şi jucau în horă, apoi dispăreau earăşi, lăsând o ceaţă tot mai neagră în urma lor — înoptase!

Enea P. Bota.

În cancelaria fibirĕului conferenţă — se dau signalele — se impart poruncile necesare la delăturarea marelui periclu ce ameninţă patria.

Că e şi periculos Dl Weigand! — Cum sĕ nu! Vorbeşte toate limbile romanice — va sĕ dică este — „panroman“ — egal cu dacoromân — adecă — iridentist — gravitează spre România! Alarm! pazitit bine!

Mult m'am rîş de zăpăceala dumnialor, mĕ gândeam:

— Sĕrmane Jankovics solgăbirĕu.

Ce nĕcaz pe capul tĕu!

Ei, dar' la urmă, foarte bine proced slujbaşii nostri, căci ei ca stăpânitorii ţerei, voesc sĕ'l informeze *fidel* despre stările politice din ţeară, stiind că Românii numai despre „limba“ lor îl informează:

Ei vreau sĕ-i dovedească, că statul acesta este un curat: *„Polizeistaat“* şi nu un stat cu constituţiă şi libertate, după cum lăţesc unii prin străinătate. Foarte corect! Noi nu putem avè nimic contra.

— Îi vai dă iei, iaca o viniit un învĕţat nĭemţĕsc, ca sĕ studiază limba noastră şi domnii nu mai sciu dă capul lor, şie or faşie iei dacă ar viniĭ *Lucaciu* încoaci? dise unul dintrĕ naţiă, adunată la locul obicinuit şi conferând.

— Şie or faşie? ar trimicie o dipeşă la Biserica albă după un regăment ge cătanie — reflectă altul.

— Mă, tăt am audzit, şi acuma vĕd că-i istină, că tot neamţu dje la noi arie în fundul dulapului un rĕnd dje ţoalie (haine) româneşci, dje frică că o viniĭ alcie vrĭemuri, şi sĕ poată apoi trecie dje Român.

— O fi! că înaince vremuri iar aşa or făcut iei — dise al treilea, şi începŭ *„taina“* (discuţia) despre „vremurile trecucie“ pe când trăiă Iancu, etc.

— Nu mai zăuit, şie m'o povestit tata, djespre păţania diputaţiei la Viena — dise unul dintrĕ ei.

— Ce au paţit întrĕbaiu eu.

— Apoi sĕ Vĕ spun, după şie sĕ făcŭ eară paşie în ţară, se dusă o diputaţie dje nemţi dje la noi (numise şi persoanele) la împĕratul sĕ ciară ajutor pentru zidirea caselor arse şi derîmate, ajungĕnd acolo, întrebă împĕratul, cum şi şinie li-o făcut paguba aceia, iei respunseră că:

— Die wallachischen und razischen Räuberbanda's.

— Das waren keine Räuberbande, sondern kaiserliche Truppen — lie rĕspunse împĕratu, şi s'or întors proscii cu buzele umflacie:

Rîserăm cu toţii.

*

După amiadi am făcut o escursiune la „cataract“ sau cum îl numesc aicia „burĕu“. Regiunea romantică şi cataractul însuşi — care este de o rară frumseţă — a făcut adâncă impresiune asupra distinşilor nostri oaspeţi. — Apa, curată ca cristalul, cade de la o năltime de 28 metri, audindu-se din departe murmurul ce'l causează căderea.

După cum sunt informat strajameşterul gendarmilor ne-a urmărit cu un telescop pe când treceam prin comună, temĕndu-se, că nu cumva sĕ împărţim „ruble ruseşti“ eventual „bombe“ printrĕ naţiă. Ce sĕ-i faci!

Seara apoi am petrecut'o mai lung timp şi mai mulţi inşi la olaltă, bucurându-ne de buna disposiţiă a Dnului profesor, prin ceia ce a dovedit, că bine s'a simţit întrĕ noi, şi prin urmare ni-am ajuns scopul.

Mânedi a plecat apoi din comuna noastră, lăsând în urmă-i cele mai bune impresiuni

A. G.

Din Maramureş.

Sfinţirea bisericei din Sat-Slatina.

(Raport special.)

Slatina Marmaţiei, Septembre, 1895

Cine nu ştie de binefacerile marelui prelat român a I. P. S. Sale şi Escelenţiei Sale Mihail Pavel, episcop de Oradea-mare? Bărbaţi cu aşa nobilă inimă arare-ori se nasc. Nobleţa inimei sale în atâtea casuri a arĕtat-o, în cât cred, că nu este român în ţeara aceasta, care sĕ nu ştie de binefacerile lui atât culturale şi bisericeşti cât şi în cele-ce se ţin de naţiune. Dragostea mare ce o are cătră naţiunea sa a dovedit-o de multe-ori. Mai curat adevereşte însĕ biserica din comuna Slatina din Marmaţia. Ni-a edificat aşa o biserică, de care Marmaţia încă nu a vĕdut. Ni-a ridicat cea mai frumoasă şi mai pomposă biserică de pe teritoriul Maramurĕşului românesc. A spesat mai bine de 30.000 floreni pentru ea. A ridicat-o de dragul şi simpatia ce păstrează cătră acest sat românesc.

Îi este drag acest sat, şi locuitorii sunt iubiţi de cătră persoana lui înaltă. Atragere simţeşte cătră cuibul acest românesc, care altcum din toate părţile e încungiurat de alte naţiuni, totuşi Slatina cât va esistă tot români a numeră în sinul sĕu.

Aicea în acest sat şi-a petrecut vieaţa cea mai frumoasă, vieaţa cea cu flori, tinereţa sa. Aicea a fost înaltul prelat de adi, mulţi ani preot. Nobilitatea inimei şi credinţa sinceră cătră atotputernicul Dumnedĕu l'a ajutat, şi acum el însuşi poate sprigini poporul sĕu mult iubit. Inima sa blândă şi nobilă o arată şi prin aceea, că nu este om în sat cu care nu a stat barem odată de vorbă.

A edificat biserica, şi terminul sfinţirei neputĕndu-se ficsă pe Sântă-Măria mare din unele împregiurări, s'a sânţit numai la diua naşterei Maicei Preacurate. Escenlenţa Sa Episcopul *Pavel,* precum şi episcopul de Gherla Ioan *Szabó* ca competenţi, durere nu au fost de faţă, fiind chiămaţi la Cluşiu înaintea Majestăţii Sale, care pre-cum ştim, pe acolo trece la manevre. Escelenţa Sa Pavel totuşi prin Alesandru *Gera,* director peste dominiul episcopesc, a fost representat.

Sânţirea bisericei s'a făcut şi s'a dat folosinţei. Actul sânţirei l'a împlinit Dl vicariu Tit Bud ca delegat episcopesc cu 16 preoţi. Preoţii fungenţi sunt următorii: Antoniu *Covaciu* prot. din Strimtura, Andreiu *Covaciu* din Bârsa, Vasile *Joody* din Vad, Aurel *Lupan* din Rohna de jos, Petru *Salca* cap. din Bârsana, Victor *Berinde* cap. vicarial din Sat-Sugătag, Grigorie *Belca* prof. de religiune şi limba română, Ioan *Ivaşcu* paroch şi Nicolae *Doroş* prefectul convictului român din Sighetul-Marmaţiei, George *Bota* parochul loodului, Simeon *Balea* cap. din Săpânţia, Ioan *Fanea* din Sereseu, Vasile *Ciora* de Apşa de mijloc, Vasile *Ivaşcu* de Apşa de jos, Alesandru *Gera* dir. dom. episcopesc şi Ioan *Doroş* preotul local. Liturgia s'a început la 9 oare şi a ţinut până la 1 d. a. Satele vecine toate au fost representate prin ţerani, inteligintă şi deputaţiuni. Popor a fost mai bine de *patru mii.* A fost o sĕrbătoare frumoasă cu popor curat românesc.

Frumos act a fost despărţirea de cătră biserica vechiă, care de 105 ani esistă. Cu mândrie şi însufleţire am ascultat vorbirea preotului local I. *Doroş.* Frumos a accentuat, că pe noi românii numai religiunea ne poate mântuí. Ni-a arĕtat cum putem fi noi totdeauna români. Ni-a fost drag când a dis, că limba noastră dulce română ni-e vieaţa şi portul românesc e fala noastră.

La liturgie a cântat corul bisericesc din Ocna-Slatinei.

La fine dl vicariu Tit *Bud* a ţinut o predică foarte frumoasă în care roagă pe bunul Dumnedĕu sĕ lungească vieaţa marelui patron Mihail Pavel.

După ceremoniile bisericeşti toţi oaspeţii au mers la scalda-sărată a Escelenţei Sale. Aici a fost prândul unde mai toată inteligintă din apropiere eră representată. Aici a fost numai toaste naţionale. Mai întâiu a vorbit Tit *Bud* vicariul. Vorbirea lui cea frumoasă s'a primit cu aclamatiuni şi aplause. După asta se ridică Andreiu *Covaciu,* ear' mai târdiu Antoniu *Covaciu* protopopul Izei. Toţi cu cuvinte calde au vorbit în onoarea Escelenţei Sale. Vine după asta ear' vicariul Tit *Bud,* vorbind despre poporul român, despre iubirea şi înfrăţirea mai adâncă a poporului nostru. Petru *Mihályi,* deputat, a vorbit în *onoarea poporului* din Slatina, dicĕnd, că poate fi mândru şi fălos satul acesta, că din sinul sĕu poate avè un aşa bărbat ca episcopul Pavel.

Au mai vorbit preotul Slatinei Ioan *Doroş* în onoarea oaspeţilor, Aurel Lupan, Dr. Ioan Mihályi şi alţii.

Cu multe aplause şi „sĕ trăiască“ a fost întimpinată vorbirea dlui capelan Simeon *Balea* din Săpânţia. Când cu scurte cuvinte a amintit *simţul naţional* din Maramurĕş şi continuând a vorbit despre *martirii nostri naţionali,* aplausele şi aclamaţiunele nu puteau sĕ se sfîrşească.

Săltă inima în noi, când capela musicală a început: *„Deşteaptă-te române!“*

După prând, se înţelege ne-am dat la joc. Primul a fost Ardeleana. Eram pătrunşi, când vedeam că cu ce drag joacă Dşoarele marmaţene acest frumos joc românesc. După asta au urmat alte jocuri româneşti. Petrecerea a decurs minunat până târdiu seara. Mulţămită drăgălaşelor domnişoare, căci presenţa lot ni-a inspirat veselie şi insufleţire.

Ne-am foarte bucură, când şi cu altă ocasiune ni-am petrece tot aşa bine, de esemplu arangiând un bal, ori o petrecere românească. — Cântările naţionale cu însufleţire au fost cântate, cu un cuvênt ne-am putut delectă în toate, ce se recer la o petrecere românească.

Inteligenţa română a fost representată prin următoarele doamne, domnişoare şi domni:

Doamnele: *Bud, Covaciu, Salca, Berinde, Ciora, Doroş, Negrea, Hodor* şi *Ivascu.*

Domnişoarele: Cornelia şi Valeria *Berinde,* Măriora, Aniţa şi Mariţa *Covaciu,* Elisabeta *Negrea* (în costum naţional), Irina *Doroş.* La sfinţire a fost de faţă şi dşoara Otilia *Raţiu.*

Domnii: Petru *Mihalyi,* deputat; Basil *Jurca,* fost deputat şi proprietar-mare; Sigis. *Ciple,* fost deputat, jude la tribunal; Dr. Ioan *Mihályi,* fisc. comitatens, advocat; Ioan *Balea,* pretor comit.; Victor *Schubert,* preot rom. cat. din Ocna-Slatinei, amic bun al românilor; Mihail *Pavel* jun., proprietar-mare; Dr. Ilie *Mariş,* advocat; Dr. Florentin *Mihályi* şi Dr. Izidor *Pop,* aovocaţi; Gavrila *Mihályi,* jurist absolut; Basil *Doroş,* învĕţătoriu; Vasile *Herlo,* preot şi director peste dominiul din loc al Esc. Sale Pavel; George *Negrea,* notar com.; N. *Berinde,* capelan; Ioan *Muntean,* jude com., cantor bisericesc; Ioan *Vancea,* învĕţătoriu din loc; onoratul bĕtrân ţĕran Vasile *Bota,* curator bisericesc şi — *Mărmăţianul.*

Cronică.

Timişoara, 7 Octobre n.

Agraţiarea lui Semnecz. Preoţimea catolică a protopopiatului Vasvár din diecesa Szombathely în ultima sa conferenţă a decis, că prin intrevenirea archiducelui Iosif sĕ subştearnă o petiţiune monarchului pentru agraţiarea întemniţatului Szemnecz Emil.

Furt. În Socodor (comitatul Aradului) s'a întêmplat mai în dilele trecute, că fiind dus de a casă locuitorul Dimitrie *Mornăilă,* făptuitori necunoscuţi i-au întrat în casă şi au dus cu sine mai multe lucruri în valoare de 1000 floreni. O hoţie în adevĕr interesantă, căci faptuitorii nu s'au întrodus nici prin uşă nici prin fereastă în casa lui Mornăilă, ci au spart părelele şi prin borta astfeliu căştigată au dus cu sine obiectele.

Don Juan bătut. În Iosefstadtul din Budapesta s'a întêmplat. Un propietar de casă cu numele Riemler are o fiică de o rară frumseţă. Un domnişor cu numele *Pekry* se amorizase foc de fată şi aceasta nu se înstrăină de dînsul. Eri apoi ambii s'au hotărît sĕ . . . fugă. Cerberul de tata fetei însĕ a dat de ceea-ce tinerii voiau sĕ facă şi s'a luat după ei. I-a şi prins în strada Iosef. Resultatul acestei întâlniri a fost, că domnul *Pekry* a trĕbuit sĕ-şi continue drumul singur, cu cilindrul turtit cu faţa roşie şi cu paşi repedi . . .

Panama maghiară din Arad.

Deodată cu serbarea celor 13 martiri din Arad s'a întêmplat acolo un lucru, care prin sensaţiunea ce a provocat întrece mult entusiasmul patriotic obicinuit la 6 Octobre.

S'a descoperit adecă la oficiul de dare de acolo o defraudaţiune de *95,000 floreni.* Şepte persoane, toate din clasa inteligenţii patriotice au fost deţinute imediat. Capul acestei bande e un *cassariu* de la oficiul de dare, cu numele *Bács* Nándor; membrii sunt: *Király* Géza, revisor, *Czeglédy* Mihály, controlor (la ofic. de dare) *Bérczy* Alajos, cassariu al oraşului, *Scheinberger* Mór (jidan) proprietariu de cafenea şi doi agenţi: *Tenner* Rudolf şi *Robitsek* Lajos.

Defradaţiunea s'a comis încă la 1892, şi până acum poliţia n'a făcut nici un paş, de şi se dice că erá un secret public al Aradului.

Adevĕratul defraudant este *Bács* N., ceialalţi sunt numai complicii lui. Bács a fost deţinut încă Sâmbătă. Când căpitanul poliţiei, la Bács a casă, i-a spus că e deţinut, a esclamat vesel: Noa, acum sunt liniştit; la asta eram pregătit.

Dus la poliţie el a mărturisit tolul şi a enarat istoricul defraudării cam astfel:

Mai întâiu am luat 1000 de fiorini, cu gândul sĕ o pun earăşi la loc. Dar' n'am putut. Atunci am gândit: mai iau câteva mii, le dau unui prietin sĕ facă vr'o întreprindere bună, din căştig apoi acoper totul. Am luat 5000 şi le-am încredinţat agentului *Tenner.* El a dis, că întreprinderea a bancrotat. Atunci am mai luat 3000 şi le-am dat lui Bérczy. Peste câteva luni Bérczy a mai cerut 5000, căci alt-cum întreprinderea nu reuşeşte.

I-am mai dat 5000, dar' nici întreprinderea asta n'a reuşit. Acum lipsiau 14,000; am recurs deci la *Scheinberger,* care aveá crişmă în Arad, şi pre care-l ţineam de foarte iscusit.

Acestuia i-am dat 57.000, în 7 rate, cari bani toţi s'au perdut.

Cel mai mare pĕcătos dintrĕ complici e astfeliu *Scheinberger,* care — vedi bine — a negat, ca ar avè ştire despre aşa ceva.

Bursa de Budapesta din 2 Octombre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . .		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Aseinnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	$4^2/_{10}$	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	$4^2/_{10}$%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	$4^2/_{10}$%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	$4^2/_{10}$%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.60
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	4½%	100.15

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorţuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roşie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligaţiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roşie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roşie austr. 10	19.—
Sorţi Pálffy 40	59.20

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acţii Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acţii Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K. . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ 5½%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani . . .		99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani . . .		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ 5½%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . .		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½% . . .		100.50
„ I. de credit din Timişoara 5% . .		102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . .		99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sèrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeş-Bega	5%	140.—

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iunie .	—.—

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 2 Octombre 1895.

După notările societăţii „Lloyd“ din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit. per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, venturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . . în bani per 100 kgr.	6.69 şi	6.71
Grâu la Mart.-Apr. „ „ „ „ „	7.05 şi	7.06
Grâu Maiu-Iuniu . „ „ „ „ „	—.— şi	—.—
Sĕcară la Sept.-Oct. „ „ „ „ „	5.06 şi	5.07
Porumb Maiu-Iuniu „ „ „ „ „	6.13 şi	5.15
Porumb Iul.-Aug. . „ „ „ „ „	5.07 şi	5.09
Porumb Aug.-Sept. „ „ „ „ „	5.08 şi	5.10
Ovĕs la Sept.-Oct. „ „ „ „ „	5.87 şi	5.89
Ovĕs la Mart.-April „ „ „ „ „	—.— şi	—.—
Rapiţă Aug.-Sept. . „ „ „ „ „	9.45 şi	9.50

Têrgul de producte diverse.

(Preţul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Cursul Marfa
Semênţă de trifoiu luţernă ung. nouă .	52.—	56.—
Semênţă de trifoiu roşiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiţă	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sĕmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . .	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Preţurile de la 2 Octombre 1895.)

Specia	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	până	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănaţan vechiu . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănaţan „ . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănaţan „ . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănaţan „ . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutreţiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovĕs vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovĕs nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiţă nouă	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Hirişcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Bursa din Bucuresci 18 (30) Septembre 1895.

Efecte	Dobêndă	Scadenţa cupoanelor	Oferte cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101¼
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil. .	4%	Ian. Iuliu	84¾
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung . . .	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.) . .	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei .	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de oraşe			
Obl. ale com. Bucureşci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăţi			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90½
„ „ urb. Bucureşci .	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „ . .	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „ . .	5%	Ian. Iuliu	85¼
„ „ „ Iaşi	5%	Ian. Iuliu	77¼
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

Actiuni	Ultim divid.	Valoarea nominală	
Banca nat. a Rom.	86	500	1570
Soc. de asig. Dacia-Rom . .	35	200	130
„ „ „ Naţională . .	36	200	375
„ „ „ Patria	—	100	395
„ rom. de construcţiuni .	15	200	105
„ de basalt	30	250	117
„ pentru fabr. hârtiei . .	—	100	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timişoara.